

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Förordningen om översvämningsrisker

– Sveriges genomförande av
EU:s översvämningsdirektiv

Förordningen om översvämningsrisker

Efter återkommande och omfattande problem med översvämningar beslutade EU:s medlemsländer år 2007 om ett direktiv med gemensamma regler för hantering av översvämningsrisker.

I Sverige genomförs direktivet som förordning (SFS 2009:956) om översvämningsrisker och genom föreskrift (MSBFS 2013:1) om länsstyrelsens planer för hantering av översvämningsrisker (riskhanteringsplaner).

Avsikten med direktivet är att EU:s medlemsländer ska arbeta för att minska negativa konsekvenser av översvämningar och på så sätt värna om människors hälsa, skydda miljö, kulturarv och ekonomisk verksamhet. Detta ska ske genom ett systematiskt arbete med att kartlägga översvämningshot och översvämningsrisker och att ta fram riskhanteringsplaner för

de översvämningshotade områdena. Arbetet ska ske avrinningsområdesvis. För Sveriges del innebär det till exempel samverkan med Finland längs gränsälven Torne älv och samverkan med Norge längs Klarälven.

En översvämning sker då vatten tillfälligt täcker mark som normalt inte brukar stå under vatten. Olika översvämningstyper ska hanteras och översvämningar kan till exempel uppstå till följd av långvarig nederbörd, snösmältning, isproppar i vattendragen eller störtregn.

Sverige deltar genom MSB i EU:s process för genomförande av direktivet. Utgångspunkt för MBS:s arbete är samhällets behov och bygger på en helhetssyn över direktivs- och verksamhetsgränser som ska leda till samförstånd och att verksamheter ömsesidigt stödjer varandra.

Steg 1

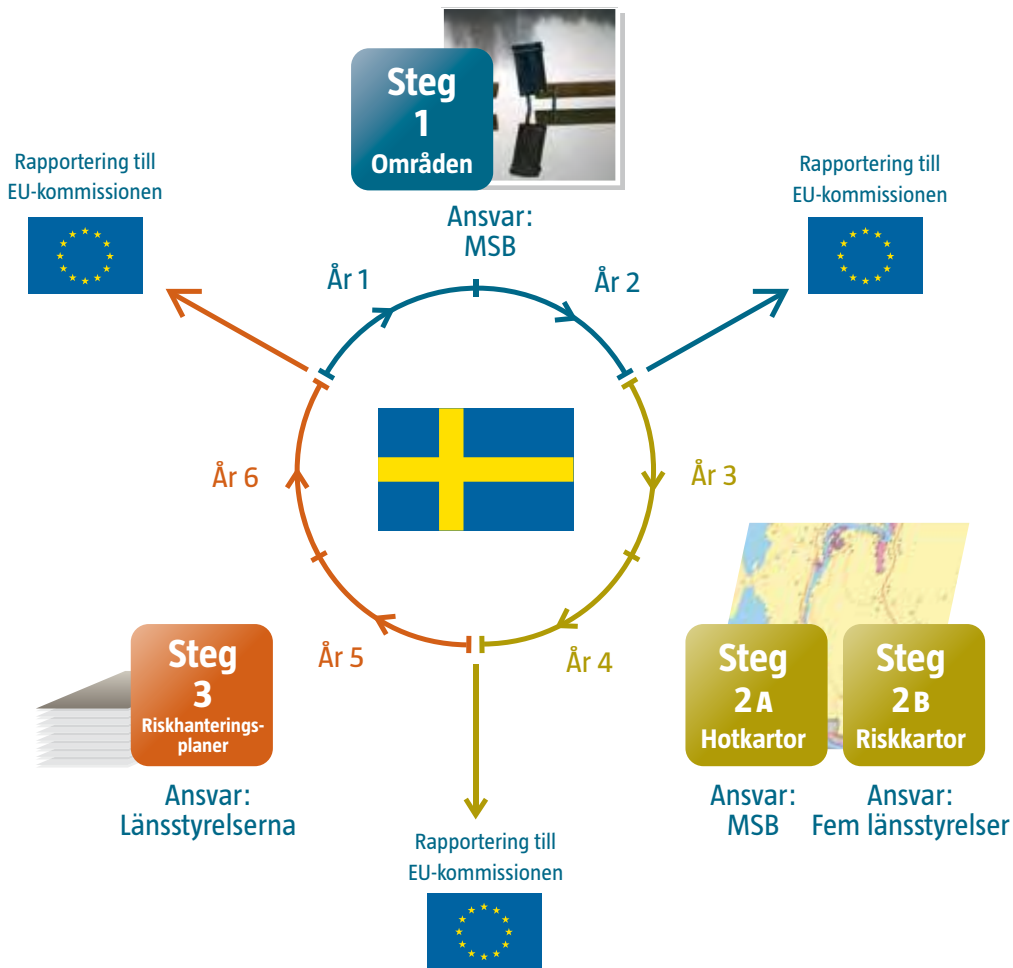
Steg ett innebär att en landsomfattande preliminär bedömning av konsekvenserna av en översvämning och dess risker ska utföras. Utifrån denna bedömning ska geografiska områden identifieras där betydande översvämningsrisk finns eller kan förväntas uppstå. MSB ska utföra denna preliminära riskbedömning för hela landet och bestämma för vilka områden betydande översvämningsrisk finns. I arbetet ingår att samverka med berörda myndigheter i Finland och Norge.

Steg 2

Steg två innebär att för de områden där betydande översvämningsrisk har identifierats ska två olika typer av kartor utarbetas. Kartor över översvämningshotade områden utarbetas av MSB. Kartor över översvämningsrisker inom de hotade områdena utarbetas av länsstyrelserna. Ett särskilt ansvar för detta vilar på de fem länsstyrelser som ansvarar för vattenförvaltningen enligt EU:s ramdirektiv för vatten.

Steg 3

Steg tre innebär att riskhanteringsplaner för översvämningsriskerna utarbetas. Riskhanteringsplanerna ska utgå från mål som länsstyrelsen bestämmer och de hot- och riskkartor som framställts. Planerna upprättas av de länsstyrelser som har områden med betydande översvämningsrisk. MSB har föreskrivit om arbetet med riskhanteringsplanerna i föreskrifter (MSBFS 2013:1) om länsstyrelsens planer för hantering av översvämningsrisker.

Förordningen om översvämningsrisker spänner över en cykel på sex år. Efter varje steg sker rapportering till EU-kommissionen. Första cykeln utförs i Sverige under perioden 2009-2015. Direktivet reglerar tidpunkter för översyn och uppdatering av preliminära bedömningar, kartor och planer.

Underlag i arbetet

Översiktliga översvämningskarteringar

MSB har sedan 1998 utfört översiktliga översvämningskarteringar utmed vattendrag och sjöar. Karteringar utförs enligt en prioriteringsordning som bygger på erfarenheter om var översvämningsrisker kan förorsaka problem samt sannolikhet för ett givet flöde. Dessa karteringar har varit ett viktigt underlag i arbetet och en utgångspunkt som MSB använt i det första steget, om bedömning av betydande översvämningsrisker.

Historiska översvämningskarteringar

Under hösten 2010 utförde länsstyrelserna på uppdrag av MSB en inventering av inträffade översvämningsrisker som haft betydande påverkan på människors hälsa, miljön, kulturarvet och ekonomisk verksamhet, för perioden 1901-2010. Inventeringen resulterade i att 190 inträffade betydande översvämningsrisker rapporterades. 90 procent av dessa översvämningsrisker återfanns inom de områden som karterats med översiktlig översvämningskartering. Under 2011 har ett antal länsstyrelser arbetat vidare och kompletterat inventeringen, för samma period, med uppgifter om mindre översvämningsrisker som inte haft betydande påverkan. Den kompletterande inventeringen har gett information om ytterligare 500 mindre översvämningsrisker som inträffat i Sverige. Sammanställningen omfattar tidpunkt och plats för händelserna och i skiftande grad information om översvämningsriskernas omfattning, följder och hantering. Den insamlade informationen tillsammans med det tillhörande kartmaterialet kommer att på sikt att lagras i databaser och vara ett värdefullt underlag för arbetet med hantering av översvämningsrisker.

Karterade vattendrag

Karterade vattendrag 2011
använda i steg 1.

MSB:s skrift om historiska översvämningsrisker.
Publikationsnummer MSB 355 - januari 2012.

Sverige har, enligt förordningen, rapporterat till kommissionen att 18 områden med betydande översvämningsrisk identifierats.

Dessa områden är Edsbyn, Falun, Göteborg, Haparanda, Jönköping, Karlstad, Kristianstad, Kungsbacka, Lidköping, Lindesberg, Malung, Stockholm, Uppsala, Vansbro, Vännäsby, Värnamo, Älvsbyn och Örebro.

Läs mer

Mer bakgrundsinformation och aktuell information om arbetet med förordningen om översvämningsrisker hittar du på vår webbplats www.msb.se/oversvamningsdirektivet

Kontakt

För mer information kontakta:

Barbro Näslund-Landenmark,
barbro.naslund-landenmark@msb.se, 010-240 50 50

Anna Nordlander,
anna.nordlander@msb.se, 010-240 53 11

Anna Höglund,
anna.hoglund@msb.se, 010-240 50 83